



Monitörden Yansyanlar

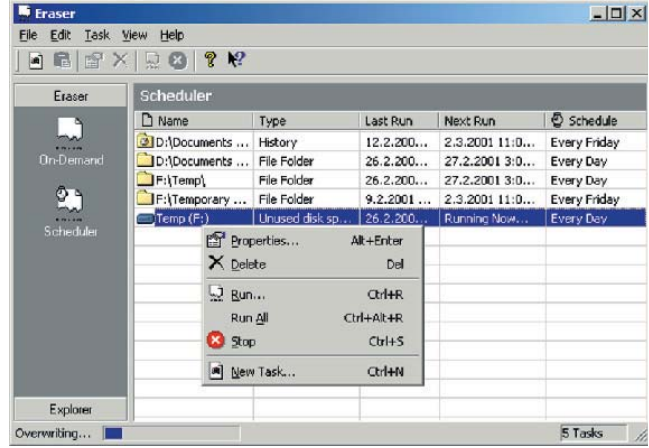
Levent Daşkiran
leventdaskiran@yahoo.com

Diskinizi Verin Sırrınızı Vermeyin

Sabit diskler günümüz bilgisayarlarının veri ambarlarını oluşturuyorlar. Bilgisayar başında çalışırken oluşturduğunuz dosyalar, yaptığınız özel yazışmalar, hazırladığınız dokümanlar ve kurduğunuz programlar, sabit disklerin manyetik plakaları üzerinde silinmeden depolanıyorlar. Bu depolama işlemi sırasında, dosyanın sabit disk üzerindeki fiziksel konumunun belirlenmesi işini de dosya sistemleri üstleniyor. Dosya sistemleri FAT, NTFS gibi çeşitlere ayrılıyor olmakla birlikte, bunların ortak amacı sabit disk üzerindeki fiziksel alanı uygun biçimde organize etmek ve dosyaların hangi fiziksel konum üzerinde bulunduğunun bir kaydını tutmak.

Şimdi diyelim ki bilgisayarınızdan bir dosyayı sildiniz, üstüne çöp tenekesini de boşalttınız. Bununla da yetinmeyip, sabit diskinize temiz bir format attınız ve sildiğiniz dosyalara artık hiç kimsenin erişemeyeceğini düşünüyorsunuz. Doğru mu? Değil, çünkü dosya silme ve format atma yöntemlerinin çoğunlukla yaptığı şey sadece dosyaların ait fiziksel konum kayıtlarını silmekten ibarettir. Dosya sistemi bir dosyanın fiziksel konumuna ait kayıtlara ulaşamazsa, bu dosyayı bulamaz ve yok varsayar. Ancak böyle durumlarda plaka üzerindeki dosyaya ait manyetik kayıt izi, üzerine bir yenisi yazılmadığı sürece zarar görmeden olduğu gibi kalır. Bu da sabit disk plakalarının yüzeyini dosya kalıntılarına karşı fiziksel olarak tarayan ve silinmiş dosyaları bulup yeniden kullanılabilir hale getiren veri kurtarma yazılımlarının temel çalışma prensibini oluşturur. Bu becerikli yazılımlar sadece silinmiş dosyaları kurtarmakla kalmaz; belli şartlar dahilinde sabit disklere atılan formatları bile hiçbir şey olmamış gibi eski haline çevirebilir.

Bu kadar ön bilginin ardından sadede gelelim: Diyelim ki bir nedenle bilgisayarınızı veya sabit diskinizi satmak istediniz ve temiz bir biçimde karşı tarafa teslim etmek için sisteme güzelce format attınız. Tüm dikkatinize rağmen, diskinizin yeni sahibi biraz uğraşmayı göze alarak içeride bir zamanlar ne olup bittiğini görebilme imkanına sahip. Bu konuda Almanya merkezli O&O Software firmasının yaptığı araştırmanın sonuçları (http://www.o-o-software.com/en/study/Data_Data_Everywhere.pdf) karşı karşıya olunan riski gözler önüne seriyor. Araştırmanın özeti şu: Öncelikle firma ikinci el alveriş sitesi eBay'dan (<http://www.ebay.com>) tam 100 adet kullanılmış disk satın alıyor ve bu disklereki verileri kurtarmayı deniyor. Sonuçta alınan 100 diskten sadece 10 tanesinin içeriğinin veri kurtarılmasına izin



Sildiğiniz dosyaların kurtarılamaz biçimde silinmesini istiyorsanız, Eraser gibi bu iş için özel yazılımları kullanabilirsiniz.

vermeyecek ölçüde temiz olduğu görülüyor. Diğer 90 diskin içinde bulunanlar arasında yer alan yasal program lisansları, özel mesajlaşmalara ait kayıtlar ve kredi kartı numaraları, bu konuda alınması gereken önlemlerin gerekliliğini vurgulamaya yetiyor.

Bu duruma düşmemek için uygulanabilecek en iyi yöntem, sabit disk üzerindeki fiziksel dosya kayıtlarını kurtarılamayacak biçimde tamamen silen programları kullanmak. Bu programlar, sabit disk üzerinde silinecek verilerin yer aldığı fiziksel alan üzerine 0, 1 ve anlamsız karma verilerden oluşan dizileri birkaç kez üst üste yazarak eski veriyi kurtarılamaz hale getiriyorlar. Bu yöntemle sabit diskinizde format sonrası tam bir temizlik gerçekleştirmek için <http://www.killdisk.com/eraser.htm> adresindeki Active@ Kill Disk Hard Eraser adlı programı kullanabilirsiniz. Günlük kullanım sırasında sildiğiniz dosyaların bir başkası tarafından kurtarılamayacak biçimde kaybolmasını istiyorsanız, <http://www.tolvanen.com/eraser/download.shtml> adresindeki Eraser 5.3 adlı ücretsiz program işinizi görecek.

Elektronik Kitap Raflarda

Elektronik kitaplar, yani bildiğimiz kitapların içeriğinin bilgisayar ekranlarında okunabilmesi için özel dosya formatlarına çevrilmiş halleri, özellikle taşınabilir cihazlara ilgi duyan kullanıcılar arasında bir hayli popüler. Uzun zamandır bahsi geçen E-Ink teknolojisini e-kitap deneyimiyle birleştirmeye aday ilk ürün olan, E-Ink, Philips ve Sony firmalarının ortak çalışması Sony Librie 1000-EP ile bu popülerite daha da artacak gibi görünüyor.

E-Ink teknolojisinde görüntü, elektrik akımına bağlı olarak panel yüzeyine tutunan siyah ve beyaz partiküller tarafından oluşturuluyor. Panele uygun biçimde elektrik akımı uygulandığında parçacıklar bir görüntü oluşturacak biçimde panel yüzeyine tutunuyorlar ve akım kesilse bile orada kalmaya devam ediyorlar. Bu sayede cihaz sadece ekrandaki görüntüyü değiştirmesi gerektiğinde



güce ihtiyaç duyuyor. Görüntüyü ekranda tutmak için herhangi bir güç harcanmadığı gibi, gücü tamamen keseniz dahi ekrandaki görüntü aynen korunuyor.

Philips'in temelde E-Ink teknolojisine dayalı Electronic Paper Display adını verdiği teknolojiyle donatılmış olan bu cihazın 170dpi'lık 600x800 çözünürlüğüyle gerçek gazete okumaya eşdeğer görüntü keskinliği sunduğu, ayrıca her açıdan parlama yapmadan çok rahat okunabildiği belirtiliyor. Dahili hafızasında 500 kitap saklayabilen ürünün belirtilen pil ömrü, 4 adet küçük boy kalem pille 10.000 sayfa civarında. Bu ve benzeri cihazlara kablo-suz bağlantı sistemlerinin de entegras-

yonuyla, masamızın üstündeki elektronik gazetenin her dakika otomatik olarak güncellendiği günler artık fazla uzağımızda olmasa gerek. Ürün hakkında detaylı bilgiyi <http://www.eink.com/news/releases/pr70.html> adresinde bulabilirsiniz.